

Jubileea in 2024

Deze en andere historische feiten vind je ook langs het Wereldtijdpad:

10 jaar geleden (2014)

- Ramp met monstertruck in Haaksbergen.
- Groningers in opstand tegen gaswinning vanwege aardbevingen.
- Afschaffing van papieren treinkaartje en postbezorging op maandag.
- Philips doet lampendivisie in de verkoop.
- Boven Oekraïne wordt een passagiersvliegtuig neergeschoten met 298 mensen aan boord.
- Rusland annexeert De Krim.
- Terreurgroep ISIS roept Islamitische Staat uit.
- Duizenden doden in West-Afrika vanwege virusziekte ebola.
- VS en Cuba sluiten na 50 jaar akkoord over herstel van diplomatieke betrekkingen.

25 jaar geleden (1999)

- Berlijn is weer hoofdstad van heel Duitsland.
- NAVO bombardeert Joegoslavië.
- Totale zonsverduistering in delen van Europa.
- Er wonen 6 miljard mensen op aarde.
- Wereldwijd wordt koortsachtig gewerkt aan het voorkomen van mogelijke computerstoringen ('millenniumbug') tijdens de aanstaande millenniumwisseling.
- Nieuw: *Big Brother*, marktplaats.nl.

50 jaar geleden (1974)

- In Almelo wordt de eerste moskee van ons land in gebruik genomen.
- Laatste Nederlandse kolenmijn gaat dicht.
- Nederlands elftal verliest WK-finale van Duitsland.
- ABBA wint Eurovisie Songfestival (*Waterloo*).
- Ontdekking van ondergronds leger van levensgrote terracottabeelden in China.
- Amerikaanse president Nixon neemt ontslag wegens Watergateschandaal.
- Nieuw: chipkaart, weekblad *Story*, tv-programma *De film van Ome Willem*, Rubik's kubus, alcoholcontroles met blaaspijpjes.

75 jaar geleden (1949)

- Berend Neumann, Rinus Bruynzeel en Nico Groenendijk fabriceren de eerste Berini, een hulpmotortje dat op elke fiets past.
- Eerste hitparade op Nederlandse radio.
- Oprichting van het COC.
- Sovjet-Unie test zijn eerste atoombom.
- George Orwell publiceert het boek *1984*.
- Nederland akkoord met onafhankelijk Indonesië.
- Mao Zedong roept Chinese Volksrepubliek uit.
- Nieuw: bandrecorder, singeltje, NAVO.

100 jaar geleden (1924)

- De Regge gesloten voor scheepvaartverkeer.
- Mien Ruys, tuinarchitecte in Dedemsvaart, legt haar eerste proeftuin aan.

- Oprichting van de Hilversumsche Draadloze Omroep (HDO).
- Eerste postvlucht van Schiphol naar Nederlands-Indië, reistijd 23 dagen.
- Eerste Olympische Winterspelen in het Franse Chamonix.
- Geboorte van het surrealisme in Frankrijk.
- George Gershwin componeert *Rhapsody in Blue*.
- Nieuw: centrifuge, diepgevroren voedsel..

150 jaar geleden (1874)

- Textielbedrijf Jansen & Tilanus start in Vriezenveen de productie van gebreid ondergoed.
- Opening van het Volkspark in Enschede.
- Vanaf dit jaar is het in ons land verboden kinderen jonger dan 12 jaar in dienst te nemen.
- Oprichting van Nederlands Rundvee Stamboek.
- Start van gemeentelijk waterleidingbedrijf in Rotterdam.
- Eerste tentoonstelling in Parijs met werk van impressionistische schilders.
- Engelse troepen vallen het West-Afrikaanse Ashanti-koninkrijk (Ghana) binnen.

200 jaar geleden (1824)

- Reistijd van de postkoets van Almelo naar Deventer: 11 uur.
- Oprichting van reddingsmaatschappijen langs de kust van ons land.
- Koning Willem I richt Nederlandsche Handel-Maatschappij op.
- De Engelse regering staat vakbonden toe.
- Eerste vereniging ter bescherming van dieren in Londen opgericht.
- De Britten veroveren Birma.

250 jaar geleden (1774)

- De Groningse landbouwer Geert Reinders vindt inentingsmethode tegen veepest uit.
- Minder invoerrechten op tabak, waardoor in Amsterdam de tabakshandel tot bloei komt.
- Lodewijk XVI koning van Frankrijk.
- Johann von Goethe publiceert de brievenroman *Die Leiden des jungen Werthers*.
- In Suriname komt *De Weeklijksche Woensdaagsche Surinaamsche Courant* uit.

300 jaar geleden (1724)

- In Amsterdam is de eerste koffie uit Suriname te koop.
- Johann Sebastian Bach voert voor het eerst zijn *Johannes Passion* uit.
- In Engeland wordt gin steeds populairder.
- In Parijs gaat *La Bourse* open.

400 jaar geleden (1624)

- Ommen brandt grotendeels af.
- Eindelijk is het praalgraaf van Willem van Oranje in de Nieuwe Kerk van Delft klaar.
- Bij Vianen breekt de Lekdijk door als gevolg van het hoge water. Tot in Amsterdam staan straten blank.
- De Franse koning Lodewijk XIII laat een klein jachtslot bouwen met de naam Versailles.
- Nederlanders vestigen zich in Nieuw-Amsterdam, het latere New York.

500 jaar geleden (1524)

- Fikse ruzie tussen de Zwollenaren en Karel, de hertog van Gelre. Maar het leger van de hertog slaagt er niet in de stad in te nemen.
- Uitzonderlijk strenge winter in ons land. Overal ontstaat hongersnood.
- Erasmus publiceert een boekje over de vrije wil, waarin hij kritiek levert op Luther.
- Luther geeft een gezangenboek uit met liederen in het Duits.
- De Franse koning laat de kust van Noord-Amerika verkennen.

600 jaar geleden (1424)

- Door zware storm ontstaat de Biesbosch.
- Jacoba van Beieren wordt door haar nieuwe echtgenoot Humphrey van Gloucester in de steek gelaten. Hertog Filips de Goede sluit haar op in Gent.

700 jaar geleden (1324)

- Roofridder Roderik van Voorst steekt op 13 juli Zwolle in brand vanwege een conflict over de verdeling van land in de omgeving van de stad.
- In Venetië sterft ontdekkingsreiziger Marco Polo (69).
- Paus Johannes XXII verbiedt nieuwe kerkmuziek die hij te ritmisch vindt.
- Manso Moussa, koning van Mali, maakt aan het hoofd van 12.000 man een bedevaart naar Mekka en keert met Arabische geleerden, dichters en architecten terug naar Timboektoe.
- Osman I, de stichter van het Ottomaanse Rijk, overlijdt.

800 jaar geleden (1224)

- Veldslag bij Harculo (buurtschap bij Zwolle): de bisschop van Utrecht verslaat een legertje van Sallandse boeren en ridders die in opstand zijn gekomen vanwege de corruptie van ambtenaren van de bisschop.
- Friezen en Groningers worden gevraagd aan een nieuwe kruistocht deel te nemen.
- De laatste Arabieren worden gedwongen Sicilië te verlaten.
- De Chichimeken veroveren de Mexicaanse stad Tula (Yucatan)

900 jaar geleden (1124)

- Zeer strenge winter in ons land. Veel arme mensen vriezen dood.
- Kruisvaarders veroveren de Libanese stad Tyrus.
- Nieuwe paus: Honorius II.

1000 jaar geleden (1024)

- De Duitse keizer geeft de Utrechtse bisschop Drenthe in leen: het begin van het Oversticht.
- Johannes XIX volgt zijn broer paus Benedictus VIII op.
- Wereldprimeur: in China is papiergeld voortaan ook een wettig betaalmiddel.